



# مشاوره تحصیلی هپوا

تخصصی ترین سایت مشاوره کشور

مشاوره تخصصی ثبت نام مدارس ، برنامه ریزی درسی و آمادگی  
برای امتحانات مدارس

برای ورود به صفحه مشاوره مدارس کلیک کنید

برای ورود به صفحه نمونه سوالات امتحانی کلیک کنید

تماس با مشاور تحصیلی مدارس

۹۰۹۹۰۷۱۷۸۹

تماس از تلفن ثابت

## هیوا تخصصی تربین سایت مشاوره کشور

سوالات درس ششم جامعه شناسی (۲)

- ۱) - جایگاه ارزش‌های سه گانه قدرت، ثروت و دانش در دستیابی به سعادت و کمال حقیقی بیان کنید؟ انسان همواره سه گانه قدرت، ثروت و دانش را ارزش‌های واسطه‌ای و پیش نیازهای دستیابی به سعادت و کمال حقیقی می‌دانست، از این رو همه آنها را خوب و خیر می‌دید.
- ۲) - انسان در مقایسه ارزش‌های سه گانه قدرت، ثروت و دانش در دستیابی به سعادت چگونه ارزیابی می‌کند؟ معمولاً دانش را کاملاً مشبّت (خیر و خوب)، ثروت را خاکستری (نه خوب و نه بد) و قدرت را بیشتر منفی (بد) ارزیابی می‌کرد.
- ۳) - دیدگاه عده‌ای در دوره‌ی اخیر در غرب درباره ارزیابی‌های اخلاقی ارزش‌های سه گانه قدرت، ثروت و دانش را بیان کنید؟ در دوره اخیر، در گوشه‌ای از دنیا، برخی مدعی شدند، ارزیابی‌های اخلاقی و نگاه وسیله‌ای به قدرت و ثروت، دست و پا گیر بوده و مانع توسعه آنها شده است. پس از آن، قدرت و ثروت دیگر مورد داوری اخلاقی قرار نگرفته‌اند تا با توسعه و گسترش آنها، زمینه آسایش و آرامش بشر فراهم شود. دانش نیز به علوم تجربی (ابزاری) محدود شد و برای نیل به همان هدف به خدمت گرفته شد.
- ۴) - در کنار نتایج خیره کننده توسعه‌ی ارزش‌های سه گانه قدرت، ثروت و دانش چه پیامدهای ناخوشايندی به دنبال داشته‌اند؟ در کنار نتایج خیره کننده و شگرف توسعه‌قدرت و ثروت، پیامدهای دیگری همانند فقر، نابرابری، سرکوب، جنگ و تخریب طبیعت و... نیز ظاهر شدند.
- ۵) - پیامدهای ناخوشايند ارزش‌های سه گانه قدرت، ثروت و دانش چه واکنش‌هایی برانگیخت؟  
نخستین واکنش به ثروت نشان داده شد. ثروت دیگر نه یک امر خنثی (نه خوب و نه بد) بلکه ریشه بسیاری از ظلمها و شرارت‌ها قلمداد شد و مالکیت، دزدی خوانده شد.
- واکنش شدید بعدی به دانش نشان داده شد و خوشبینی به دانش نیز مورد تردید جدی قرار گرفت. تا پیش از این، منازعات بر سر قدرت و ثروت را به قضاوت دانش می‌سپردهند ولی حالا دیگر، خود دانش نیز مورد نزاع و کشمکش بود؛ یعنی دانش دیگر راهنمای ما به سوی سعادت نبود بلکه، به همراه قدرت و ثروت، رو به تاریکی و ظلمت می‌نهد.
- ۶) - منظور از قدرت چیست؟ موجودی که بتواند کاری را با آگاهی و اراده خود انجام دهد، دارای قدرت است.
- ۷) - چرا انسان کشنگری قدرتمند است؟ انسان به دلیل اینکه کارهای خود را با آگاهی و اراده انجام می‌دهد، کشنگری قدرتمند است
- ۸) - آیا انسان قادر به تأمین همه‌ی نیازهای خود است؟ قدرت فردی انسان محدود است. او نمی‌تواند همه‌ی نیازهای خود را به تنها‌ی برأورده سازد و برای تأمین برخی از نیازهای خود، به کمک دیگران احتیاج دارد.
- ۹) - منظور از قدرت اجتماعی چیست؟ چه کسانی از قدرت اجتماعی بیشتری برخوردارند؟ قدرت اجتماعی هنگامی پیدا می‌شود که انسان برای رسیدن به اهداف خود بتواند بر اراده دیگران تأثیر بگذارد و کار ارادی دیگران را به خدمت بگیرد. کسانی که توان تأثیرگذاری بیشتری بر اراده دیگران دارند، از قدرت اجتماعی بیشتری برخوردارند.
- ۱۰) - آیا صرفاً افراد دارای قدرت اجتماعی اند؟ علاوه بر افراد، نهادها، سازمانها و جوامع نیز دارای قدرت اجتماعی هستند
- ۱۱) - شرط مهم تحقق قدرت اجتماعی چیست؟ پذیرش و توافق دیگران شرط مهم تحقق قدرت اجتماعی است؛ یعنی دیگران باید بپذیرند که مطابق آنچه از آنها خواسته می‌شود، عمل کنند.

## هیو تخصصی ترین سایت مشاوره کشور

(۱۲) – تنها راه تأثیر گذاردن بر اراده‌ی دیگران و به خدمت گرفتن فعالیت آزادی ایشان چیست؟ جلب تبعیت آنهاست.

(۱۳) – جلب تبعیت دیگران به چند صورت ممکن است؟ هر کدام را توضیح دهید؟ جلب تبعیت دیگران به دو صورت ممکن است:

الف) – تبعیت با کراحت؛ تبعیتی است که ناشی از تهدید و ترس باشد

ب) – تبعیت با رضایت؛ تبعیتی است که با رضایت و میل درونی همراه است.

(۱۴) – در چه صورتی قدرت دارای مقبولیت است؟ قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می‌آید، دارای مقبولیت است

(۱۵) – اقتدار چیست؟ قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، «اقتدار» نامیده می‌شود.

(۱۶) – منظور از مشروعيت قدرت چیست؟ مشروعيت قدرت به این معناست که قدرت مطابق یک نظام عقیدتی و ارزشی اعمال شود.

(۱۷) – چه تفاوتی بین مدار مقبولیت و مدار مشروعيت وجود دارد؟

مدار مقبولیت، خواست و اراده کسانی است که قدرت بر آنها اعمال می‌شود، اما مدار مشروعيت، حق و باطل بودن است.

(۱۸) – انواع قدرت مشروع را بیان کرده و توضیح دهید؟

مشروعيت حقیقی: اگر قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد، مشروعيت حقیقی دارد،

مشروعيت دروغین: اگر قدرت موافق با ایدئولوژیهای ساختگی بشری باشد، مشروعيت دروغین دارد.

(۱۹) – اشکال مختلف همراهی و عدم همراهی مقبولیت و مشروعيت حقیقی را بیان کنید.

الف) – اگر قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد و تبعیت از آن نیز با رضایت و میل همراه باشد، قدرت هم مشروعيت حقیقی دارد و هم مقبولیت اجتماعی.

ب) – هنگامی که قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد اما تبعیت از آن، از روی رضایت باشد، قدرتی مقبول ولی غیرمشروع وجود دارد.

(۲۰) – منظور از قدرت سخت چیست؟ قدرت سخت، قدرتی است که از طریق ابزارهای خشن، با زور و به طور آشکار، توسط نهادهای نظامی اعمال می‌شود.

(۲۱) – منظور از قدرت نرم چیست؟ قدرت نرم به شکل پنهان و از طریق نفوذ فرهنگی، با کمک ابزارهایی مانند رسانه‌ها و نهادهای آموزشی اعمال می‌شود

(۲۲) – روشها و ابزارهای اعمال قدرت نرم و قدرت سخت مقایسه کنید؟

ابزار	روش	نوع قدرت
نهادهای نظامی	از طریق زور و به طور آشکار	سخت
رسانه‌ها و نهادهای آموزشی	از طریق نفوذ فرهنگی شکل پنهان	نرم

(۲۳) – پیامد قدرت سخت یک کشور در گذشته و قدرت نرم در عصر حاضر بیان کنید؟ در گذشته قدرت سخت یک کشور موجب سلطه‌ی سیاسی و اقتصادی بر سایر کشورها می‌شد، اما امروزه قدرت نرم سبب سلطه‌ی فرهنگی می‌شود

(۲۴) – چه تفاوتی بین نبرد دولت‌ها در گذشته و امروزه وجود دارد؟ در گذشته نبرد بین دولتها در قلمرو سرزمینی و با ابزار نظامی صورت می‌گرفت و رسانه‌ها خبر آن را منتشر می‌کردند، اما امروزه نبرد در حوزه فرهنگ و با ابزار رسانه صورت می‌گیرد و درگیری نظامی، اگر اتفاق بیفتد در ادامه‌ی جنگ فرهنگی رخ می‌دهد

(۲۵) – عنوان انقلاب‌های رنگین به چه انقلاب‌های اطلاق می‌شود؟ انقلاب‌هایی که با استفاده از قدرت نرم رسانه‌ها در صدد براندازی حکومت‌های مخالف غرب برآمدند، انقلاب‌های رنگین نام گرفتند.  
[www.Heyvagroup.com](http://www.Heyvagroup.com)

## هیوا تخصصی ترین سایت مشاوره کشور

(۲۶) - منظور از سیاست چیست؟ هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان یابد، «سیاست» پدید می‌آید؛ یعنی سیاست، اعمال قدرت سازمان یافته برای دستیابی به هدف است.

(۲۷) - منظور از نظام سیاسی چیست؟ مجموعه‌ی سازوکارهایی که برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی وجود دارد، «نظام سیاسی» شکل می‌دهد.

(۲۸) - آیا در یک جهان اجتماعی، نظام سیاسی می‌تواند مستقل از نظام‌های دیگر باشد؟

در یک جهان اجتماعی، نظام سیاسی نمی‌تواند مستقل از نظام‌های دیگر مانند نظام فرهنگی، اقتصادی و... باشد؛ بلکه در تعامل با آنها قرار می‌گیرد. نظام سیاسی، بر نظام‌های دیگر، اثر می‌گذارد و از آنها نیز تأثیر می‌پذیرد.

(۲۹) - با چه ملاک‌هایی می‌توان نظام‌های سیاسی را دسته‌بندی کرد؟

الف) - براساس تعداد افراد تأثیرگذار و تصمیم‌گیرنده (ب) - براساس روش تصمیم‌گیری

(۳۰) - بر اساس تعداد افراد تأثیرگذار و تصمیم‌گیرنده نظام‌های سیاسی به چند دسته تقسیم می‌شود؟

الف) - نظام‌هایی که در آن یک فرد حاکم است و تصمیم می‌گیرد (مونارشی - استبدادی)

ب) - نظام‌هایی که در آن اقلیتی تصمیم‌گیرنده هستند. (آریستوکراسی - ایگارشی)

پ) - نظام‌هایی که در آن اکثریت مردم در سرنوشت سیاسی خود تأثیرگذارند (جمهوری - دموکراسی)

(۳۱) - بر اساس روش تصمیم‌گیری نظام‌های سیاسی به چند دسته تقسیم می‌شود؟

الف) - نظام‌هایی که در آن، حاکم یا حاکمان براساس اهداف و اغراض و امیال خود تصمیم می‌گیرند؛ یعنی هر نوع تصمیمی را برای خود جایز می‌دانند.

ب) - نظام‌هایی که در آن، حاکم یا حاکمان براساس حقیقت و فضیلت و با توجه به موازن عقلی تصمیم می‌گیرند.

(۳۲) - ارسطو بر اساس تعداد افراد و روش تصمیم‌گیری از چند نوع حکومت نام می‌برد؟ ارسطو از این دو ملاک برای دسته‌بندی نظام‌های سیاسی

استفاده کرده و از شش نوع حکومت نام برده است. در سه نوع از این نظام‌های سیاسی یک فرد، اقلیت یا اکثریت بر مدار خواسته‌ها و تمایلات شان بر جامعه

حکومت می‌کنند و در سه نوع دیگر، حکومت یک فرد، اقلیت یا اکثریت براساس حقیقت و فضیلت استوار است

### دسته‌بندی نظام‌های سیاسی از نظر ارسطو

روش حکومت	تعداد حاکمان	براساس خواست و میل حاکم	براساس فضیلت
فرد	استبدادی	مونارشی	
اقلیت	ایگارشی	آریستوکراسی	
اکثریت	دموکراسی	جمهوری	

(۳۳) - فارابی چه نوع ملاک‌های برای دسته‌بندی نظام‌های سیاسی مطرح می‌کند؟ هر کدام را توضیح دهید.

الف) - ملاک دین مداری: نظام سیاسی دینی و دین مدار براساس احکام و قوانین الهی سازمان می‌یابد.

ب) - ملاک دنیامداری: نظام سیاسی دنیامدار فقط ارزشها و آرمانهای دنیوی و این جهانی را مورد توجه قرار می‌دهد

(۳۴) - منظور از واژه لیبرالیسم چیست؟ لیبرالیسم به معنای مبالغه دانستن همه‌ی امور برای انسان است.

(۳۵) - منظور از واژه دموکراسی چیست؟ دموکراسی به معنای حاکمیت اکثریت مردم براساس خواست و میل خودشان است.

## هیوای تخصصی ترین سایت مشاوره کشور

(۳۶) – لیبرال دموکراسی به چه نوع نظام سیاسی اطلاق می شود؟ لیبرال دموکراسی نوعی نظام سیاسی است که ادعا می کند با خواست و اراده اکثریت مردم شکل می گیرد و هیچ حقیقت و فضیلتی را که مستقل از خواست مردم باشد، به رسمیت نمی شناسد، همچنین حکومتی دنیوی و سکولار است.

(۳۷) – نظام لیبرال دموکراسی با چه نوع جامعه ای سازگار است؟ این نظام سیاسی با فرهنگ جهان غرب که رویکردی دنیوی به جهان هستی دارد، سازگار است.

(۳۸) – مهمترین ارزش‌های اجتماعی لیبرال دموکراسی را بیان کنید؟ آزادی را مهمترین ارزش اجتماعی می داند. توسعه، ثبات، رفاه، سلطه بر طبیعت و بر جهان از دیگر ارزش‌های مهم در این نظام سیاسی هستند.

(۳۹) – در کدام نوع نظام سیاسی فقط می توان از مقبولیت نظام حرف زد؟ لیبرال دموکراسی

(۴۰) – منظور از عنوان جمهوری اسلامی در نظام سیاسی جمهوری اسلامی چیست؟ عنوان جمهوری در این ترکیب به این معناست که مردم جامعه، خودشان سرنوشت سیاسی خود را تعیین می کنند و کلمه ای اسلامی نشان دهنده این است که فعالیت مردم و نظام سیاسی بر اساس عقاید و ارزش‌های اسلامی سازمان پیدا می کند.

(۴۱) – نظام جمهوری اسلامی به چه نوع نظام سیاسی اطلاق می شود؟ در این نظام سیاسی، قوانین و مقررات با خواست مردم و براساس احکام الهی و اسلامی تعیین می گردند. به علاوه ارزش‌های سیاسی و همچنین قوانین و مقررات اجتماعی با عقل و وحی شناخته و معین می شوند، مردم نیز مسئولیت شناخت و اجرای آنها را بر عهده دارند.

(۴۲) – کنش سیاسی و استفاده از قدرت با چه مقاصدی انجام می شود؟ کنش سیاسی و استفاده از قدرت، یا به قصد تغییر وضع موجود انجام می شود یا با هدف حفظ آن. اگر تمایل به حفظ وضع موجود باشد، هدف پیشگیری از تغییر است. هرگاه تمایل به تغییر وجود داشته باشد، هدف ایجاد وضعیت بهتر است.

(۴۳) – مهمترین هدف ما در زندگی چیست؟ مهمترین هدف ما در زندگی دستیابی به فضیلت های انسانی و سعادت همگان است.

(۴۴) – فعالیت‌های سیاسی باید در جهت دسترسی به چه هدفی باشد؟ فعالیت‌های سیاسی باید در جهت دسترسی به جامعه ای خوب برای دستیابی به فضیلت های انسانی و سعادت باشند

(۴۵) – چرا ضروری است تا امور سیاسی (نظام های سیاسی) ارزیابی کنیم؟ امور سیاسی، مورد تأیید یا رد، انتخاب یا طرد، ستایش یا نکوهش انسانها قرار می گیرند؛ یعنی امور سیاسی خنثی نیستند. به علاوه این امور از انسانها اطاعت، فاداری و تصمیم می خواهند بنابراین لازم است که آنها را براساس ملاکهایی ارزیابی کنیم

(۴۶) – با ذکر مثال توضیح دهید چه تفاوتی بین نظام حاکم بر طبیعت و نظام اجتماعی (حاکم بر جوامع و فرهنگ ها) وجود دارد؟ طبیعت یک نظام جهانشمول دارد؛ یعنی قوانین طبیعت در همه ای مکانها و زمانها یکسانند، از اینرو نتایج مطالعه بر روی طبیعت در هر مکان و زمانی می تواند به تمامی مکانها و زمانها تعمیم داده شود.

ولی جوامع و فرهنگها همانند طبیعت نیستند و ما نمی توانیم نتایجی را که از مطالعه و بررسی یک جامعه به دست آورده ایم به همه ای جوامع دیگر تعمیم بدھیم مثلاً نمی توانیم نتایجی را که از مطالعه ای جوامع غربی به دست می آوریم به جوامع دیگر که با جهان غرب تفاوت دارند، تعمیم دهیم

## هیو۱ تخصصی ترین سایت مشاوره کشور

۴۷) - راه حل پیشگیری مشکل عدم تعیین پذیری نتایج مطالعه جوامع غربی به جوامع غیر غربی چیست؟ در این راه حل ممکن است دچار چه خطایی شویم؟ راه حل: باید سایر جوامع و فرهنگها را نیز مطالعه و بررسی کنیم. خطا: ممکن است دچار این خطایی شویم که در مطالعه‌ی سایر جوامع و فرهنگها، به معانی فرهنگی آنها توجه نکنیم و آنها را از منظر غرب مطالعه کنیم و معنای پدیده‌های اجتماعی در آن فرهنگها را به درستی دریافت نکنیم.

۴۸) - در مطالعه جوامع مختلف برای جلوگیری از خطای عدم توجه به معانی فرهنگی یک جامعه باید از چه روشهای استفاده کرد؟ برای جلوگیری از این خطای باید بکوشیم جوامع و فرهنگهای دیگر را از منظر خودشان مطالعه کنیم؛ یعنی با استفاده از رویکرد تفہمی - تفسیری به بررسی آنها پردازیم.

۴۹) - استفاده از رویکرد تفہمی - تفسیری در مطالعه جوامع مختلف علوم اجتماعی را با چه مشکلی مواجه می‌سازد؟ تعدد و تنوع فرهنگها و جوامع معاصر و قدیمی، علوم اجتماعی را درگیر مطالعات پایان ناپذیر و تمام نشدنی می‌سازد. علاوه بر این فرهنگهای مختلف معمولاً به مرزهای خودشان محدود نمی‌مانند و ما را ناگزیر از مقایسه‌ی ارزشها برای تشخیص ارزش‌های صحیح از ارزش‌های غلط می‌سازند. ولی وقتی علوم اجتماعی برای مطالعه‌ی هر فرهنگ مجبور باشد که آن فرهنگ را فقط از منظر مردمی که آن را پذیرفته‌اند، ببینند و بررسی کنند، امکان مقایسه و داوری فرهنگها و ارزشها از دست می‌رود

۵۰) - چرا جامعه‌شناسی پوزیتیویستی ارزش‌های انسانی را قابل مطالعه علمی نمی‌داند؟ بیان کنید چگونه به مطالعه قدرت می‌پردازد؟  
جامعه‌شناسی پوزیتیویستی با منحصر کردن علم به علوم تجربی، ارزش‌های انسانی را قابل مطالعه‌ی علمی نمی‌داند؛ از این‌رو با ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت، آن را به عنوان یک پدیده‌ی خنثی و فاقد معنا، مطالعه می‌کند.

۵۱) - جامعه‌شناسی تفہمی چگونه به مطالعه امور سیاسی می‌پردازد؟ جامعه‌شناسی تفہمی نیز اگرچه امور سیاسی را پدیده‌های معنادار و ارزشی میداند، اما تا جایی که همانند جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، فقط روش تجربی را علمی و معتبر بشناسد، جامعه‌شناس را قادر به داوری درباره ارزشها نمی‌داند. جامعه‌شناسان تفہمی - تفسیری هم صرفاً به توصیف ارزشها و نظامهای سیاسی بسته می‌کنند و ملاک و معیاری برای ارزیابی علمی آنها ارائه نمی‌دهند؛

۵۲) - ماکس وبر در مطالعه جوامع غربی این جوامع را دچار چه نوع بحرانی می‌داند؟ آیا ایشان راه حلی برای این بحران ارائه می‌دهد؟ ماکس وبر در مطالعه‌ی جوامع غربی، این جوامع را دچار «بحران اراده» و «بحران معنا» می‌بیند ولی معتقد است هیچ راه حل علمی برای این مشکلات و برون رفت از آنها وجود ندارد.

۵۳) - جامعه‌شناسان انتقادی رویکرد های تفہمی - تفسیری و پوزیتیویستی را چگونه ارزیابی می‌کنند؟ جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند که رویکردهای پوزیتیویستی و تفہمی - تفسیری هر دو محافظه کارند و نه تنها هیچ راهکاری برای بهتر ساختن وضعیت موجود ندارند بلکه انسانها را در برابر وضعیت موجود منفعل و مجبور می‌سازند.

۵۴) - دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی در باره داوری علمی ارزش‌های اجتماعی بیان کنید؟ جامعه‌شناسان انتقادی یافتن راهی برای داوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به ویژه در عرصه‌ی قدرت را ضروری می‌دانند و دست شستن از این آرمان بزرگ را بن بست زندگی انسان معرفی می‌کنند.